

« signatur, quod potestas sacerdotii Petri sustulit « observantiam sacerdotii legalis, quæ servitus erat. « Vel certe, per amputationem istius auriculæ, in- « telligitur, quod populus ille, qui nomine rex, sed « virtute servus erat, spiritualem intelligentiam « perdidit. Unde Glossa ait : Servus principis sacer- « dotum, qui Malchus, id est Rex appellatur, popu- « lis Judæorum est, qui per incredulitatem servus « factus est impietatis, qui perdidit auriculam dex- « teram, ut tantum litteræ utilitatem audiat. » Inter alia populo Hebræorum a Deo imposita præcepta, unum est, quo in Exodo sancitur, ut servus, post consummatum sexennum, sua denuo frui posset libertate; quod si vero illa gaudere nollet, in signum perpetuæ servitutis ei perforaretur auricula¹: Perforabit aurem ejus subula et erit ei servus in sæcu- lum. Hoc autem supplicium hæcque ignominia, et pena irrogabatur illi, qui libertatem recipere renuebat, ut scilicet hæc pars corporis, potius quam alia, ipsi perforaretur, « quia per illam partem intellexit, » inquit Lyranus, « vel intelligere debuit legem de libertate. » Enim vero Redemptor noster in hunc præcipue finem de cœlo in hanc terram ligatus fuit, ut totum genus humanum in veram filiorum Dei libertatem assereret, præcipue vero populum Hebræorum, quem hic Malchus reprezentabat. Petrus igitur, qui tanquam caput Ecclesiæ, legis hujus moderator erat, videns hunc populum libertatem illam, in quam Christus eum asserere decreverat, amplecti nolle, sed potius eligere in omnibus mundinationibus perpetuam servitutem, auriculam ejus non jam perforavit, sed abscedit penitus: Et abscedit auriculam ejus dexteram, per quam spiritualium rerum intelligentia prefigurabatur. Simon de Cassia sequentem assignat aliam rationem, inquiens²: « Nec credimus, hoc factum « providentia Petri, ut solum ad illud membrum « absindendum gladium aptasset: non enim qui « percūtit conturbatus, curat quemadmodum laniet, « sed prout ferientis adest habilitas, et subest dispo- « sitio patientis. Verumtamen divina providentia, ne « quaquam vero casu creditur factum, cum abscissio « dexteræ auriculæ servilis abscissionem prænuncia- « verit rectæ obedientiæ Judaice servitutis. » Theophylactus aliud quoddam assignat mysterium, inquiens³: « Recte auriculam servi summi Sacerdotis « amputavit; innuit enim, audire nolentes, et con- « temnentes credere Scripturas; si enim aures « habuissent, quæ Scripturas exaudirent, nequa- « quam Dominum gloriæ crucifixissent. Non au- « tem alium quam Pontificis servum, percussit « Petrus: Pontifices enim primi Scripturas asperna- « bantur, facti invidiæ, et sui ipsorum amoris man- « cipia. » Rupertus hanc aliam tradit considerationem, dum ita scribit⁴: « Res præclara, et fortis

¹ EXOD., XXI. — ² SIM. DE CASS., I. XIII. — ³ THEOP., in Marc. — ⁴ RUP. ABB., ib.

« mystice præsignata est; futurum namque postmo- « dum erat, ut gladius Apostolicæ fortitudinis, « scilicet vivus sermo Dei, et efficax, ac penetrabi- « lior omni gladio aincipiti, auriculam Judæorum, « vel Pontificum dexteram amputaret, imo ampu- « tatum esse convinceret, et totum quod ex Scriptu- « ris audire videntur, sinistra audire, id est perverse « intelligere comprobaret. »

5. — Dici quoque posset, non solum hunc Malchum, velut turbarum illarum ducem, abivisse, ut Salvatorem nostrum, tanquam latronem caperet; verum etiam Judæos quos ipse repræsentabat, velut totidem latrones, in hortum se intrusisse, ut pretio triginta denariorum opulentissimum totius cœli et terræ sibi raperent thesaurum; unde figuratum melius quam figura dicere poterat: Furtum sublatu- sum. Petrus igitur, ad quem, tanquam caput Ecclesiæ, potestas sententiandi et condemnandi delinquentes spectabat, sciens quod latronibus, in perpetuæ infamiae signum, auricula amputari soleat, abscedit auriculam ejus dexteram. Dici quoque posset, quod cum verissimum sit illud Sapientis pronunciatum¹: Per quæ quis peccat, per hæc tor- quetur; hic autem Malchus, qui Judaismum præfigurabat, prædicationi Christi aurem suam præbere nunquam voluerit, ideo justo Dei iudicio hoc promeruit supplicium. Unde S. Ambrosius ait²: « Do- « minus mysteria divina subjecit, ut servus auris « sua vulnus exciperet, quia non audisset verba « Sapientiæ. » Et paulo post idem S. doctor sub- jungit: « Tollit Petrus aurem. Quare Petrus? Quia « ipse est, qui accepit claves regni cœlorum. Ipse « enim condemnat, qui et absolvit, quoniam li- « gandi idem et solvendi adeptus est potestatem. « Tollit autem male aurem audientis, tollit aurem « gladio spirituali, aurem interiore male intelli- « gentis. »

6. — Amputata autem auricula, cœlestis Ma- gister Petrum reprehendit, dicente Evangelista Joanne³: Dixit ergo Jesus Petro: Mitte gladium tuum in vaginam; calicem quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam illum? S. Matthæus Christum insuper dixisse referit⁴: An putas, quia non possum rogare patrem meum et exhibebit mihi plus, quam duodecim legiones Angelorum? Quomodo ergo implebuntur Scripturæ, quoniam sic oportet fieri? Solus S. Lucas miraculum recenset, quod Christus auriculam restituendo et sanando patravit; ait enim⁵: Et cum tetigisset auriculam ejus, sanavit eum. Hugo Cardinalis computat, quod recto ducto calculo, unaquæque legio 6666 milites in se contineat; citatque Chrysostomum in hæc verba arguentem⁶: « Si unus Angelus interficeret centum octoginta qui- « que millia armatos, quid fa erent duodecim

¹ SAP., XI, 17. — ² S. AMBR., I. X in Luc. — ³ JOAN., XVIII, 41. — ⁴ MATT., XXVI, 53. — ⁵ LUC., XXII, 52. — ⁶ HUG. CAR., in Matt.

« legiones? » At vero quodnam in eo latet myste- rium, quod Filius Dei ad terram se inclinans, in- deque manibus suis amputatam auriculam acci- piens, eamdem Malchi capiti affixerit et perfecte sanarit? Theophylactus ait¹: Maniestum miracu- lum facit, et auriculam sanans miraculo, patien- tiā suam ostendens, et per miraculum inducens « eos, ut ab insanis desistant. » Enim vero quando Saul parvulum fragmentum simbriæ regiæ chlamydis sue in manu Davidis conspexit, vaticinatus est, dicens²: Scio, quod certissime regnatur sis super Israel. Porro David præfiguravit Christum, ut pote qui ex ejus progenie carnem suam assumpsit. Quando igitur populus Judaicus, qui veluti alter Saul mysticum hunc Davidem ad mortem usque persequebatur, amputatam Malchi auriculam in manibus Christi conspexit, cumque vidit bonum pro malo reddentem, tantoque cum benignitate et sollicitudine Malchi restituentem et perfecte sanan- tem, merito credere debuisset, ipsum esse verum in lege promissum Messiam, ac cœli terræque Mon- narcham. At vero oculos suos aperire noluit, con- stitutus in tenebris illis, de quibus Christus paulo ante dixit: Hæc hora vestra et potestas tenebrarum. Consideratione dignum est, quod Paulus de Palatio in hæc verba scribit³: « Si magnum in Christo « fuit, quod cruci suffixus, pro crucifixoribus roga- rit; an non sublimissimum est, quod in media « comprehensione et in mediis injuriis, inter sacri- « legas manus, non verbo, sed opere, non vulgari « remedio, sed opere miraculo, hostem crude- « lem, atrocem, impudentissimum, auris redditæ « beneficio donaverit? » Diu vero ante hunc S. Cy- prianus hac de re meditatus fuerat, dicens⁴: « Quid « potest patientius, quid benignius dici? Vivificatur « Christi sanguine, etiam qui effudit sanguinem « Christi. » S. Anselmus in Matthæum ita scribit⁵: « Nunquam ergo pietatis sue Dominus obliviscitur, « qui hostem suum vulnerari non patitur. Illi justo « mortem inferunt, iste persecutorum vulnera sa- « nat. Mysticæ etiam docens eos, qui in suæ mortis « consensione vulnus animæ contraxerant, salutem « posse mereri, si dignum poenitentiæ fructum fa- « cerent. » S. Bonaventura pariter hanc admiratur mansuetudinem, dum ait⁶: In quo miro modo « ostenditur Christi benignitas, quod servum com- « prehendentem, in actu persecutionis vulneratum, « sanavit. Tunc potissimum impletivit istud, quod jus- « sit: Benefacite his, qui oderunt vos. » Citatque auctoritatem Chrysostomi in Joannem ita scriben- tis⁷: « Erudiens, quoniam eis, qui malefecerint, « benefacere oportet et virtutem suam revelans, « auriculam reddit ei, qui super eum venerat et « curavit debentem dare ei alapam. » Ubi obser-

¹ THEOPHYL., in Luc. — ² I REG., XXIV. — ³ PAUL. DE PAL., in Matt. — ⁴ S. CYPR., de Bono Patient. — ⁵ S. ANS., in Matt. — ⁶ S. BONAV., in Luc. — ⁷ Id, in Joan.

vanda sunt verba illa: Virtutem suam revelans; idem namque Seraphicus Doctor super Lucam in hæc verba scripsérat¹: In quo mira apparuit ejus « potentia, quia solo tactu univit dissoluta, quod « nec ars poterat, nec natura et per hoc ostendit se « possibilem ad efficiendum illud: Ego occidam et « ego vivere faciam, percutiam, et ego sanabo, et « non est qui de manu mea possit eruere. » Potuisset utique, si voluisset, solo voluntatis suæ imperio, vel voce sua illud patrare miraculum; et tamen, ut Cajetanus advertit², auriculam amputatam in manus sumere voluit; « et tactu sanavit, ne « putares carnem ejus perdidisse virtutem sanandi « tempore Passionis. » Hugo Cardinalis³ citat S. Ambrosium, dicentem: « Jubere potuit, sed « operari maluit, ut cognosceremus ipsum esse, « qui de limo terræ corporis nostri membra variis « apta formavit officiis. » Dionysius Carthusianus sequentes auriculæ Malchi sanatæ assignat rationes, inquiens⁴: « Propter easdem causas Christus hoc « egit, propter quas turbas prostravit. Videlicet: « Primo, ad suæ potentiae declarationem. Secundo, « ut tam pio miraculo daret impiis, quantum in « se erat, occasionem pœnitendi. Tertio, ut persis- tentes in malitia prorsus inexcusabiles fierent. « Quartu, propter Apostolorum in fide confirmationem. Quinto, ad nostram instructionem. » S. Bernardinus sanationem auriculæ in mystico sensu exponit, dicens⁵: Restituitur auris dextera « ut intelligentia vera et obedientia recta oriri appa- « reat ex passionibus Jesu Christi. » S. Bonaventura in Joannem scribens, aliam ex S. Augustino hujus miraculi reddit rationem; ait enim⁶: « Mysterium « hujus facti in abscissione auriculæ insinuat Au- « gustinus, dicens: In suo facto ille discipulus « magistrum defendere voluit, non quod signatum « est, cogitavit. Hoc ad intelligentiam scribendum: « Malchus interpretatur regnaturus; auris ergo « amputata et a Domino sanata signat auditum « amputata vetustate renovatum in eo, qui regna- « turus est cum Christo. » Cum enim vocem Christi audire, signum sit prædestinationis, juxta illud: Oves meæ vocem meam audiunt; nequaquam conve- niebat, quod is, qui hoc erat nomine insignitus, quod idem quod regnaturus significabat, auriculæ expers esset.

7. — Reliquum est, ut examinemus, qua ratione Petrus cohortis armatae impetum evaserit, cum ta- men se illis pro virili opposuisset, conando occidere illum, qui dux illius erat, Pontificis bene meritus servus. Quoniam igitur modo iram et vindictam furibundæ et feroci gentis declinare potuit, qui propter factam resistantiam noscebatur esset caput scholæ Christi, et tantopere ab eodem ama-

¹ S. BONAV., in Luc. — ² CAJET., ib. — ³ HUG. CAR., ib. — ⁴ DIO. CART., ib. — ⁵ S. BERN., t. I, s. 55, a. 2. — ⁶ S. BON., in Joan.

tus? « Quis eos detinuit? » interrogat Hugo Cardinalis¹: « Nullus alius, nisi illa virtus, quæ projectit « illos resupinos. » Salmeron quoque eamdem reddit rationem, inquiens²: « Dicendum, quod impe- « diebat verbum Christi, virtute et imperio ple- « num : Sinite hos abiire. » Verumtamen alia quæ- « dam valde considerabilis hujus assignari potest ratio, quod si enim S. Petrum in vincula con- « jecissent, ob amputatam servo Caiphae auriculam et consequenter eum lœsæ Majestatis declarassent reum, necessum fuisse, ut dum pro inferendo ei condigno suppicio formabatur processus, corpus delicti appareret, probareturque ipsum dictum ser- « vum vulnerasse. At vero, quia per hoc simul toti Synagogæ manifestatum fuisse miraculum, circa ipsum a Salvatore patratum, quem Caiphas solum ex hoc motivo morte condemnandam esse censem- « bat, quia signa faceret: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? ideo ut hoc occultarent miracu- « lum, et non palam divinitas Messiae appareret, me- « lius esse censuerunt, Petrum relinquere indemnum, ejusque prorsus dissimulare crimen. Verumtamen, ut Albertus Magnus notat, et apud S. Marcum legi- « tur, multi erant illorum, qui Petro in atrio Caiphae constituto, ipsum Christi discipulum esse impro- « rabant. Tametsi enim S. Joannes hoc dicat factum fuisse ab illo, qui Malchi cognatus erat: Cognatus ejus, cuius abscondit auriculam Petrus; veritas tamen est, inquit Albertus Magnus, quod hic alias quoque ad idem faciendum extimularit. Subdit vero idem venerabilis Doctor, nonnullos dicere, hunc Malchi cognatum, libentius hoc crimen subticere, quam propalare voluisse, maxime quia auriculam cognato suo amputatam, miraculose a Christo sanatam et restitutam fuisse viderat. At vero summi Sacerdotes sub gravissimis penis præceperant, ut omnes, quotquot aliquam rei eujuspiam, vel a Christo, vel a discipulis suis factæ haberent notitiam, confessim revelarent, ut condignis possent poenis castigari: « Sub poena præceptum fuit Pontificum, ut omnes « qui aliquid novissent de discipulis Christi, pro- « derent, ut damnaretur. » Verisimile igitur est, hanc de amputata per Petrum Malchi auricula deque facta per eumdem ministris suis oppositione et resistentia, factam querelam, ad Caiphae quoque aures penetrasse. At vero astutus Pontifex argute ponderavit, utrum expedientius esset, scilicet, an ut absconderetur divinitas Christi, ejus occultando miraculum, an vero ut puniretur Petrus, quod fieri equibat, quin simul eodem tempore ingens Christi gloria ex hoc miraculo resultans, manifestaretur. Idem quoque Doctor addit, potuisse quidem hanc a charissimo Christi discipulo, qui ejus lateri perpetuo adhærebat, exercitam vindictam, ipsimet Christo tanquam auctori attri-

¹ HUG. CARD., in Joan. — ² SALM., ib. — ³ ALB. MAG., ibid.

bui, illudque tanquam caput delicti ad eum con- « demnandum adduci, maxime cum tantopere in adveniendo aliquo colorato delicto hactenus frustra laborassent; hæc autem justitiae publicæ illata re- « sistentia et violenta oppositio ad eum reum facien- « dum abunde sufficeret. At vero in contrarium eadem militabat ratio, quia in examine tandem palam facta fuisse ejus superhumana omnipotenc- « ia, maxime si adducta in medium fuissent tot alia per ipsum aliis temporibus patrata miracula; facil- « limeque agnoscendo ipsum Filium Dei verum, im- « pediri potuisset nostræ Redemptoris fructus; nam si cognovissent, nunquam Dominum gloriae crucifixi- « sent.

DISCURSUS XXVI.

DE CAPTURA CHRISTI, DEQUE VINCULORUM, QUIBUS INNEXUS FUIT, VARIIS MYSTERIIS.

IDEA SERMONIS. — 1. Alligatio Christi in horto variis SS. PP. sententiis illustratur ejusque mysteria adducuntur. — 2. Indignum et molestum fuit Filium Dei ligari. — 3. Darius captus, ligatus catenis aureis. Quinam Christum ligaverint. — 4. Christus volens ligatus fuit. Christus suis vinculis solvit vincula peccatorum nostrorum. — 5. Christus non tam funibus quam amore ligatus fuit. — 6. Quomodo immenso amori Christi correspondere valamus. — 7. Vincula Christi sanctificant vincula martyrum.

Comprehenderunt Jesum et ligaverunt eum. Joan., XVIII, 12.

1. — Quis unquam, nisi sacri Evangelistæ suo nos prævenisset testimonio, credere potuisset, funibus vinctum fuisse illum, de quo Regius Psalmista ait¹, quod alligat reges eorum in compedibus nobiles eorum in manicis ferreis? Comprehenderunt Jesum et ligaverunt eum. Rupertus Abbas super illa verba: Comprehenderunt Jesum, inquit: « Quomodo « tenebrae potuerunt eum comprehendere, quæ « nunquam lucem comprehendenterunt? Comprehen- « derunt, inquam, et ligaverunt, quia sola hæc erat « potestas tenebrarum, ut comprehendenter ad « ligandum, quem comprehendere non mereban- « tur ad intelligendum. » Beda similiter de cæcis hisce Judæis ita scribit²: « Comprehenderunt, ad « quem non accesserunt, quoniam dies ille, illi « vero tenebrae permanerunt, nec audierunt. Acce- « dite ad eum, et illuminamini; si enim sic accede- « runt, non eum manibus occidendum, sed reci- « piendum corde comprehendenter. Nunc autem « quando eum illo modo comprehendenterunt, tunc « ab eo longius recesserunt. » Hugo Cardinalis hæc eadem Bedæ verba adducens, subjungit: « Ligave- « runt eum, a quo solvi potius velle debuerant et

¹ Ps. XLIX, 8. — ² RUPERT. ABBAS, I. XIII in Joan. — ³ BEDA, ib. — ⁴ HUG. CAR., ib.

« erant fortassis, qui tunc imposuerunt Christo « vincula sua, atque ab eo postea liberati dixe- « runt: Dirupisti vincula mea. » Joannes Ferus super Matthæum ita meditatur¹: « Ingrati filii « Adam manus injecerunt in eum, cuius manibus « creati sunt. Comprehendunt qui non Angelos, « sed semen Abrahæ apprehenderat. Ligant eum, « qui omnes solvere venerant. » Porro quantum dedecuerit, ut ille ligarentur manus, qua toties in illorum beneficium apertæ fuerant, Salmeron brevibus hisce verbis insinuat²: « Alligantur manus, « quæ panes multiplicabant et tactu suo sanabant « infirmos. » De hisce vincitis manibus, S. Propheta Job ait³: Qui ligat aquas in nubibus, ut non erumpant pariter deorsum. Etenim fæcunditatem agro- « rum et consequenter omnium terræ fructuum hisce manibus in acceptis referre debemus; hæc enim moderantur nubibus, ut non erumpant pariter deorsum, sed guttatum et stillatum descendant. Theodorus Studita in sermone quodam ita scribit⁴: « Qui pre- « potente jussu universa librat, hic ille est, qui in « sceleratorum manus deditur, qui obligatam in « nubibus undam, ex æquo tempestate inserit solo; « hic ille est, qui colligatus raptatur. » S. Thomas quoque ait⁵: « Comprehendentes eum, qui incom- « prehensibilis est, magnus consilio et incompre- « hensibilis cogitatu. » D. Chrysostomus in sermone quodam de Passione, hanc pariter admiratur captu- « ram, dicendo⁶: « Tenetur tenens omnia, alligatur « omnium nexus, ducitur attrahens universa. » Quid nunc dicturus eset S. Paulus si Verbum æter- « num funibus cerneret esse constrictum? qua ratione verificari posset nunc, quod demum scripsit, scili- « cit⁷: Verbum Dei non est alligatum? Simon de Cas- « sia quærenti, cur Judæi Christum in templo prædi- « cantem non ceperint: Quotidie apud vos eram docens in templo, et non me tenuistis, in hæc verba respondet⁸: « Altiori mysterio factum est, « ne Christus docens caperetur in templo, in quo « nec potuit lapidari. Libertas doctrinæ atque ver- « borum Dei præfigitur, quod Christus in templo « docens non capit. Verbum enim Dei non est « alligatum, neque conclusum aliquando fuit funi- « bus tyrannorum. » Merito igitur Incarnata Sa- pientia Judæis dixit: Hæc est hora vestra, et potes- « tas tenebrarum, quia propter interiorum inordina- « tarum passionum caliginem non discernebant eum quem ligabant: « Alligant eum vinculis, » inquit S. Paschasius⁹, « quia alligaverat eos Satanæ, nec « recogitant, quod ipse sit, qui solverat filiam « Abrahæ, quam alligaverat diabolus decem, et « octo annis, quæ non poterat penes sursum aspi- « cere » Origenes hac de re diu ante in hæc verba

¹ JOAN. FER., in Matt. — ² SALM., t. X, tract. 24. — ³ JOB, XXVI, 8. — ⁴ THEODOR. STUD., s. 73. — ⁵ S. THO., in Joan. — ⁶ CHRYS., ser. 5 de Pass. — ⁷ II TIM., II, 9. — ⁸ SIM. DE CASS., I. XIII. — ⁹ S. PASCH., in Matth. — ¹⁰ APOC., IV, 10.

scriperat¹: « Alligaverunt Jesum solventem a vin- « culis, et dicentem eis, qui sunt in vinculis: Exite. » Et compeditos solventem atque dicentem: Dirum- « pamus vincula eorum. »
2. — Lucas Brugensis inquit²: Si cui moles- « tum est captivum duci, cogitet quam durum id « fuerit Dei Filio incomprehensibili, eoque magis, « quod non simpliciter ductus fuerit, ita sed ut « gravissimæ militum ministrorumque insolentiae « ipsi tolerandæ fuerint. » Propter quod S. Bernar- « dus præterire nequit, quin exclamat³: « O Rex « regum et Domine dominantium, quid tibi et « vinculis? Quare ligaris? Bene quidem rex, cum « percussus humana sagitta peteretur, ut se ligari « permitteret, donec excideretur, quia levissimo « motu mortem posset incurrere: Non deceat, « inquit, vinciri regem. Libera sit regis et sem- « per salva potestas, o Deus Deorum, quantum ergo « derogatum fuit libertati, et potentiae tuæ? Tot « adeo ligaris vinculis, qui solus ligandi et solvendi « potestatem habes? Sed propter misericordiam « tuam ligatus es, ut nos a miseriis nostris faceres « absolutos. » S. Ephrem in sermone quodam de Passione, hanc habet meditationem⁴: « Ligantes « immaculatissimum Agnum scelerati illi, illuse- « runt ei, qui nexibus insolubilibus ligavit fortem, « et nos a peccatorum vinculis exsolvit. » Cerberus porro infernalis, ante hanc Christi captivitatem, solitus erat, seque per totum mundum in falsis numinibus velut Deum adorari faciebat; at vero subito, ut Filius Dei libere et ex spontanea voluntate catenis in horto vinctus fuit, canis quoque tartareus catenis innexus, mordere amplius non potuit⁵: Nunc princeps mundi hujus ejicietur foras.

3. — M. Tul. Cicero contra Verrem perorando, inter alia dixit⁶: « Scelus est vinciri civem Romanum. » Quid igitur de hisce sceleratis hominibus, ipsummet Regem gloriae ligantibus et catenis innecten- « tibus, dicemus? De Dario rege Persarum refertur, quod Christus in templo subjugatus, ligatus quidem fuerit, sed ut regem deceat, catenis aureis. De Redemptore nostro Propheta regius ait⁷: Domini est terra et plenitudo ejus; in ejus latere scriptum legitur: Rex Regum, et Dominus Dominantium: in ejus honorem quotidie cantatur: Quem adorant dominationes, tremunt potestates. Quæ igitur est illa vilitas et abjectio, videre scilicet hunc Regem gloriae instar latronis et vilissimi mancipii catenis ferreis onustum? Non hic recensebo, qualiter vi- « ginti quatuor illi Seniores coronati præ nimia reverentia sceptræ et diademata sua ad ejus pedes projecerint⁸; sed unum hoc sufficiat, quod quatuor diebus ante inchoatam passionem, ab universa

Hierosolyma cum palmis et olivis triumphaliter et festive receptus, eique tanquam Regi et successori Davidis solemniter acclamatum fuerit; similiter qualiter principes Synagogæ, centuriones et regulos pedibus suis advolutos conspexerit; denique in procinctu fuerit, ut ab universo populo in Regem eligeretur. Quænam igitur est hæc metamorphosis, quod nunc tanquam malefactor catenis constrictus, tantaque cum ignominia per plateas ad diversa tribunalia raptatus fuerit? Et vero hujus capturæ indignitas, et opprobrium crescit, si nos reflectamus ad qualitatem illorum, qui collo Redemptoris nostri catenas injecerunt, scilicet Hebraeorum; nam milites Romani ab ipsis fuere conducti, ut eorum gauderent protectione, quamdiu machinatorum consiliorum suorum executioni inhærebant. Enim vero ipsimet Judæi olim in Ægypto dura servitutis compedibus sub Pharaone innexi¹, et oppressi in operibus luti et lateris, ab illis catenis ab eodem Redemptore nostro modo quodam admirabili fuere liberali, et in terram promissionis, ut loco ligonum sceptræ tractarent, perducti. In eodem vero die, scilicet festivitate Paschali, in qua tam sublimis beneficii memoria recolebatur, Salvatorem suum vinculis et catenis onerant, et stringunt, ut tanto debito turpissime retribuant. Manus illæ beneficæ, quæ tot infirmis sanitatem, tot claudis expeditum gressum, tot cæcis lumen oculorum, tot mortuis redivivam vitam restituerunt, quæ continuo apertæ manent ad nos sustentandos²: *Aperis tu manum tuam, et imples omne animal benedictione;* de quibus denique unusquisque nostrum dicere poterat: *Manus tuæ, Domine, fecerunt me, et plasmaverunt me totum in circuitu;* hodie stringuntur vinculis, ligantur funibus, vinciuntur, et onerantur catenis. David olim Abner principem deplorans, hanc inter alias ei laudem attribuit, quod videlicet non sit mortuus velut ignavus, sed tanquam miles generosus: *Manus tuæ ligatae non sunt, et pedes tui non sunt compedibus aggravati.* At vero licet David de Christo dicat, quod sit *Dominus fortis et potens, Dominus potens in prælio;* tamen de ipso dici non potuit quod David de Abner dixit, quia revera ligaverunt eum.

4. — At vero, dicte sodes, numquid is, qui in morte Lazari discipulis suis præcepit³: *Solvite et sinite abire,* postquam eumdem primo vocis sue imperio a mortis vinculis exsolvisset, numquid, inquam, idem multo magis has, quibus vinctus erat, catenas rumpere et confringere potuisset: *Volens tradidit se ad vincula,* inquit Origenes⁴, *separans in se divinitatis virtutem et acquiescens, ut illigaretur.* Divus Chrysostomus quoque in sermone quodam ait⁵: *Venerunt cum fustibus, ut comprehenderent eum.* Non sic comprehenditur

¹ II COR., III, 33. — ² Ps. XXIII, 8. — ³ JOAN., XI, 4. — ⁴ ORIG., in Matt. — ⁵ CHERYS., ib., s. 2.

« justitia, nec sic alligatur sapientia, volenti namque injiciunt manus, cui si evadere placuisse, « nunquam angelorum officia defuissent. » S. Paschasius, id quod Sampsoni, qui Christi figura fuit, olim evenit, in hæc verba considerat¹: « Nec igitur Sampson ille fortissimus fortior Christo fuit, quia propter crines vinctus teneri non poterat, quoniam ille fortis in figura Christi præcessit, et quod faciebat ille, quotiescumque vinctus fuisset, hoc et Christum fecisse, nemo est qui ambigat, qui nos omnes suis absolvit vinculis. Ad hoc quippe post prodigia, post virtutes innumeratas quas fecit, se permisit ligari volens, et consensit, ut alligaretur, non peccati funibus, sed Sacramentorum vinculis, quorum mysteria vincula illa Sampsonis erant; quæ nimurum vincula diripuit Christus mox circumdantia se, quando de morte victor ascendit, ut nostra dirumperet. » Porro eodem die, quo mediante resurrectione sua, mortis vincula dissolverat, nostras quoque solvit catenas, pœnitentiae sacramentum instituendo, ipsisque Apostolis peccata nobis remittendi conferendo potestatem. Nam² insufflavit in eos dicens: *Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis.* S. Cyrillus Alexandrinus de hisce vinculis ita scribit³: « Vincula rerum omnium Domino immittunt, qui ad nostram naturam descendit, ut a peccatorum et diaboli vinculis nos eriperet. » Verum quidem est, quod nostra peccata vincula illa fuerint, quibus illum accinxerunt: at vero perlibenter illa acceptavit, ut nos ab his exsolveret, prout Simon de Cassia optime advertit, dicens⁴: *Ligatur Dominus et Salvator omnium a manibus sceleratis funibus peccatorum nostrorum, longe ante de ipso dicente Propheta: Funes peccatorum circumplexi sunt me.* Et Petrus in Canonica sua dixit: *Dominus captus est in peccatis nostris.* Ea quippe die, qua genus illuxit humanum, necere coeperunt miseri protoplasti funiculos, quibus in carne mundi conditor ligaretur. Albertus Magnus super illa verba: *Vincientes Jesum, tradiderunt Pilato,* inquit⁵: *Vinciunt eum, qui omnes a vinculis peccatorum absolvit. Dominus solvit competitos et ideo etiam vinciri voluit.* Porro ponæ inferni, homini propter peccatum debitæ et a Salvatore in Evangelio expressæ, hæc fuerunt⁶: *Ligatis manibus et pedibus, mittite eum in tenebras extiores; ibi erit fletus et stridor dentium.* Ac proinde cum passio eo præcipue sit ordinata, ut nos ab hisce infernali servitutis compedibus eximeret, non sine mysterio ligari voluit; nam ut Rupertus ait⁷: *Manus illæ sic ligatae, vel expansæ in cruce, plus operatae sunt, quia videlicet fortè armatum, hactenus atrium suum custodientem et sua in*

¹ S. PASCHAS. — ² JOAN., XX, 22. — ³ S. CYR. ALEX., in Joan. — ⁴ SIM. DE CASS., ib. — ⁵ ALB. MAG., in Marc. — ⁶ MATT., XXII, 13. — ⁷ RUP. ABB., ib.

« pace possidentem, alligaverunt et palam confi- gentes, atque triumphaliter traducentes et chy- rographum peccati deleverunt. » Id quod Ammonius in Catena Græca super Joannem clarus his verbis edxit¹: « Ligantes eum, impleverunt quod dictum est per Isaiam: *Ligemus justum.* Ligatus est Dominus, ut nos a diabolico vinculis libera- ret. » Consideratione quoque digna sunt, quæ Salmeron ad hoc propositum his verbis scripsit²: « Funibus, quibus alligatur Dominus, solvitur ser- vus, qui manus olim in yetitum fructum exten- derat. Solvuntur colligationes impietatis nostræ. » Solvitur manus misericordie Dei, quam peccata nostra ligaverant, ne esset nobis beneficia, et alligatur illa manus justitiae olim extenta, ne noceat. » Beda ait³: « Erant fortassis in eis, qui tunç impo- suerunt Christo vincula sua, atque ab eo postea liberati dixerunt: *Dirupisti, Domine, vincula mea.* » Enim vero Joseph olim fratres suos abire quidem et ad Jacob patrem suum redire permisit; cum hoc tamen pacto ut unus ipsis, nempe Simeon, in vinculis maneret, *Facite quæ dixi et vivetis,* inquit⁴: *Frater vester unus ligetur in carcere, vos autem abite.* Omnia in figura contingebant illis. » Si quidem Salvator non Ægypti, sed totius mundi, veram filiorum Dei libertatem nobis comparaturus, libenter se ligari et vinciri permisit: *Et ligaverunt eum.*

5. — S. Cyrillus Jerosolymitanus ait⁵: « Vis scire, quod et hoc scriptum est? Dicit Isaías: *Væ animæ ipsorum, quia consultarunt consilium pravum, ad se ipsos dicentes: Ligemus justum, quia molestus est nobis, etc.* Numquid non potuit solvere seipsum, dicat quis, qui solvit quæ triduanum a mortis vinculis Lazarum et Petrum a ferreis carceris vinculis solvit? Parati astabant angeli, dicentes: *Dirupamus vincula, sed sustinibant, quia sic perferre et pati voluit hoc Dominus.* » Porro qualia hæc fuerint vincula, quæ ipsum stringebant, Simon de Cassia his verbis inuit⁶: « Amore ligatur, quo se trahi etiam permittebat. Non tenebatur funibus, qui miris modis elementa ligavit et invisibili vinculo ligata tenet tam diversa quæ nexuit. » Idipsum diu ante ipsum S. Bernardus in hæc verba fuerat meditatus⁷: « Cognosco te prius in corde charitatis nexibus fuisse constrictum, qui ad deteriora vincula sufferenda te leviter attrahere potuerunt. Gratia sit vinculis tuis, bone Jesu, quæ nostra tam potenter diruperunt. » Sampson præ nimio Dalilæ amore saepius se ligari permisit, unde tandem Philistæorum inimicorum suorum præda est factus: Christus pariter præ nimio erga naturam humanam amore⁸: *Propter nimiam charitatem suam, quæ dilexit nos; speciatim inquam ex amore ingratæ et incivilis Synagogæ se ligari permittens, inimicorum suorum odio cessit et furor. Rupertus Abbas anti- quam hujus facti in persona Isaæ representari commemorat figuram, utpote qui ut in sacrificium ab Abraha offerret Deo, ligatus fuit; ita enim scribit⁹:* « Cumque colligasset Isaac filium suum, mira videlicet patientia subiectum et pro voluntate Patris sustinentem intentatæ mortis torre. Ergone et Deus suum colligavit filium? Colligavit plane. Verum non imbecillitatis vineculo sed magnæ charitatis imperio. »

6. — Dionysius Carthusianus nos ad Christum spiritualiter capiendum his verbis invitat²: « Est alia comprehensio Christi bona ac spiritualis, per amorem et contemplationem, de qua dicit Apo- stolus: *Sequor autem, si quomodo comprehendam in quo et comprehensus sum.* » B. Laurentius Justinianus quendam nobis insinuat modum, huic immenso Redemptoris nostri amori correspondendi, nobis quoque ipsis longe utilissimum; ait enim³: « O anima mea, si qua pietatis in te re- mansit scintilla, compedes madefacito lacrymis, solve manus ligatas a tergo, vincula disrumpe, preclide funes, et quanta valesvirtute, in pristinam libertatem restitue Redemptorem. » Cum enim nos ei nostris iniquitatibus suas fabricaverimus catenas et texuerimus funes, quibus ipse constrin- gitur, utique ingens illi conciliabimus sublevamen- si eas a peccatis desistendo dirumpamus. Ludolphus Carthusianus hac de re ita discurrit⁴: « Habemus morale documentum, quod sicut Christus amore nostri semetipsum voluntarie tradidit captivum Judæis, sic et nos pro ejus amore, nos ipsis, id est, sensus nostros debemus captivare in obse- quium Christi, videlicet, ut oculi captiventur in illicito visu, aures a noxio auditu, lingua ab otio- sis et nocivis locutionibus, manus a malis operi- bus, pedes a vano et vago incessu. Cor etiam captivetur a malis cogitationibus; intellectus a falsis dogmatibus; voluntas ab omnibus a divina voluntate discrepantibus. » Neque hoc loco prætereunda est alia quædam a Salmerone hisce verbis tradita moralitas⁵: « Quis nostrum in futurum habebit manus solutiores et promptiores ad malum? Aut quis non libenter captivari se permittat in obsequium Christi pro nobis ligati? Præsta, bone Jesu, ut per meritum istius captionis tuæ et vin- culorum, ego post te trahar alligatus spiritu tuo, ut Paulus, qui ibat in Jerusalem vinctus spiritu tuo. Captivum me fac vinculis præceptorum, quæ sunt alligatura salutaris. »

7. — *Et ligaverunt eum.* Salvator noster hisce catenis, innumerabiles alias voluit sanctificare cate-

¹ AMMON, in Cat. græc. in Joan. — ² SALM., t. X. — ³ BEADA, ib. — ⁴ GEN., XLII, 18. — ⁵ S. CYRIL., Jerosol. Cat. — ⁶ SIM. DE CASS. — ⁷ S. BER., ib. — ⁸ EPH., II, 4. — ⁹ LUD. CART. — ⁵ SALM., ib.